

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

ARG. (YEAR) 34.

(Lösnummer 10 Cts.)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 22 APRIL 1926.

(Lösnummer 10 Cts.)

N:r 16

Skall ett svenskt förbund bildas i Canada?

Den vid midsommartinget i Round Lake tillsatta kommittén framlägger stadgeförslag.

En viktig organisation.

A midsommartinget vid Round Lake, Sask., följde åt dryttades frågan om organisationen av ett svenskt förbund i Canada. Målet är att utvärdera för en allmän svensk organisation och besluta samtidigt att utskatta en kommitté som fick i uppdrag att bland annat utarbeta förslag till stadgar...

För någon tid sedan lät stadsnämnda kommitté sammankalla ett 20-tal personer representerande olika föreningar och grupper inom Winnipegs svenska koloni till ett möte vid vilket frågan ämnas drivas med resultat att man genast beslöt gå till verket och upprätta ett förslag till stadgar...

Enligt veckans kommitté rapporter, att stadgeförslaget var tydligt och det beslutades på att omedelbart låta publicera dess innehåll i den svensk-canadensiska pressen. Det förslag till stadgar, som här nämnts följer, är avsett för centralförbundet och kommer att ämnas införas i två på varandra följande nummer av denna tidning...

Försäljning av S. C. E. C:s egendomar förestående.

Elevatorbolaget har förmedlare i sikt. Veterinärerna hålla möte.

Det första steget mot försäljning av Saskatchewan Cooperative Elevator Companys egendomar togs vid ett möte av "Kooperativens" styrelse d. 14 dennes. Man söker även anordna en rådgivning mellan Kooperativens och veterinärernas arbetsutskott. Vid slutet av kooperativstyrelsens möte gjorde ordföranden W. C. Mills följande uttalande: "Vi hava anhållit hos en mycket lämplig och skicklig person att åtaga sig förmedlarskapet för bolaget, men ännu ha vi ej erhållit något svar."

Det väntas, att veterinärerna och Kooperativens arbetsutskott skola göra gemensamt förslag till regeringen, sedan rådgivningen mellan de båda organisationernas arbetsutskott ägt rum. Enligt Kooperativens sekreterare G. W. Robertson kommer en förmedlare ofördröjligen att tillsättas för att representera Saskatchewan Cooperative Wheat Producers. Han tillade, att veterinärstyrelsen ännu ej sammankallat, alltså äro ombud från Alberta, Saskatchewan och Manitoba veterinärer varit i rådgivning om hel dag och diskuterat den interprovinsiala veterinärernas Saskatchewanstyrelse befinner sig i staden och kan när som helst sammankallas för att behandla saken.

Avrättningsmötet väntas bli resultatlöst.

Statsårn och politiker i Europa synas vara eniga om, att den planerade avrättningskonferensen i Genève kan hållas skurna Locarno-aktens liknande förslag på grund av att Tyskland icke inväntat i Nationernas förbund råd, men att denna konferens i stor utsträckning kommer att bli verkslös, om Sovjetrysland icke blir representerat vid konferensen.

Den demokratiska pressen uttrycker sig för, att förre kejserliga familjen i Tyskland är skyldig praxisiska staten \$1,750,000 i obetalda skatter. Från Indien spörjes, om det är lämpligt, att man ämnar sig överlämna under hotad beskickning, på ett sätt som skulle erkännas. Det tilläggas, att det i fråga om utdelningen till sådana utdelningar, eller, att sammankalla vädre vid vilket frågan kan diskuteras och beslut fattas om att sända en eller flera delegerade till midsommartinget vid Round Lake, vid vilket man huser god hopp om att Svenska förbundet i Canada skall organiseras. Mötet i Round Lake kommer att hållas midsommarveckan eller närmast passande dag, vilket för, att man på så många platser (Forts. å sid. 4)

Robb framlägger en mycket populär budget.

Minskning i inkomstskattorna till ett värde motsvarande 25 millioner dollars.

Stort överskott.

Under högljudna bifallstyrningar föreläste finansministern J. A. Robb den 15 de en budget med skatteminskningar, vilka han anslår till \$25,000,000. Hans uppgifter, betonade han, återgavde Canadas stigande välfärd. "Jag vill icke," tillade han, "lata det synas, som om jag gjorde allt det vanna till en följd av regeringens politik."

Under högljudna bifallstyrningar föreläste finansministern J. A. Robb den 15 de en budget med skatteminskningar, vilka han anslår till \$25,000,000. Hans uppgifter, betonade han, återgavde Canadas stigande välfärd. "Jag vill icke," tillade han, "lata det synas, som om jag gjorde allt det vanna till en följd av regeringens politik."

Situationen i England mycket allvarlig.

Alla försök till uppgörelse mellan arbetare och arbetsgivare hava strandat. Sedan försöket till uppgörelse i den brittiska kolonialstranden mot sprämålet om lönerörelser på de ortliga fälten, togs förliden vecka såväl av gruvare som arbetarna, "Depressionsperioden är överstämmande," utropade han. "Det bevisas av alla de statistiska siffrorna, att återgå Canadas ärliga handel. Canada vinner ökat välfärd dag för dag; det har mindre arbetslöshet; in- och utvandringsväxlar, och med en hoppfull framtid, som gör sig förtjänst om hela Canadas från kust till kust, är 1926 ett förtärligt år."

En ny konjunktur i England är direkt hemställd till folket i referendum. Herr Drury tillade premier Ferguson för hans försök att förvalta trenne regeringsändringar. "Hur han kan gå i land därmed är mer än jag kan fatta," sade han. "Vi hava för närvarande i Queen's Park en regering, som går förut och visar vägen till lagbrott. Det finnes en provinsial, som påbjuder hållanden av bival inom tre månader, då en tillräcklig uppstär. För närvarande finnes det sju lediga platser, och lagen i fråga har trampats under fötterna. En regering, som på så sätt kränker sina egna lagar, förtjänar ej att innehåva ett ämbete."

Österrike kommer att ansluta sig till Tyskland.

"Vi ha tid att avvakta utvecklingen med lugn."

Österrikiske förbundskanslern Ramcke besök i Berlin har framkallat en månad betraktelser mellan Österrike och Tyskland. Kommentarer om denna huvudsakliga sammankommit följande rader, som nyligen lästes i Tysklands Rundschau: "Alla märkliga politiker, som förestått något självbestämda ömmandet, enda, säga sig själva att österrikiska anslutning till Tyskland kan försenas, men i ke förhållanden. Vi ha tid att avvakta utvecklingen med lugn, emedan vi med bestämdhet veta att sammankommitens främsta ändamål komma att uppnås."

Österrikiske förbundskanslern Ramcke besök i Berlin har framkallat en månad betraktelser mellan Österrike och Tyskland. Kommentarer om denna huvudsakliga sammankommit följande rader, som nyligen lästes i Tysklands Rundschau: "Alla märkliga politiker, som förestått något självbestämda ömmandet, enda, säga sig själva att österrikiska anslutning till Tyskland kan försenas, men i ke förhållanden. Vi ha tid att avvakta utvecklingen med lugn, emedan vi med bestämdhet veta att sammankommitens främsta ändamål komma att uppnås."

Progressiverna i Ontario reorganisera sig.

Förre premiär E. C. Drury vald till president för organisationen.

Ny politisk plattform.

Vid sitt sammankommit i Toronto d. 14 dennes återvalde Ontarios progressiva förening förre premiär E. C. Drury till presidentskapet för organisationen och ordnade ett program för nästa provinsial. Omkring 100 ombud hade infunnit sig, vilka förutsett ett ordna program och välja ämbetsmän antogen en del resolutioner, varav provinsialregeringen tads för en del av sammankommitens högtidning. Mötet antog en resolution gynnande rusdrycksförbud "i enlighet med folket uttryckliga önskan." En annan resolution antogs, förkastande de i

Billy Sunday vill bli president.

En skräckinjagande hotelse uttalande i söndags förliden vecka i Cincinnati, Ohio, där hans höghörselighet vägningsbil "Billy" Sunday för närvarande är svidsatt med sitt otroligt "sånande oövändelshete. Han uttalande följande, att om sådana stora politiska partierna uppställda "veta" kandidater, skulle han själv uppställa sig som presidentkandidat. Om de "veta" sig något döljer," put den vilde evangelisten, "kommer jag att uppställa mig själv som presidentkandidat, och min plattform skall då bli: "At h-te med fuller". Landsbyden är bra roe, fortsatte "Billy", men det är städerna som alla äro på tok, och de ha nu för avsikt att söka styra hela landet."

En skräckinjagande hotelse uttalande i söndags förliden vecka i Cincinnati, Ohio, där hans höghörselighet vägningsbil "Billy" Sunday för närvarande är svidsatt med sitt otroligt "sånande oövändelshete. Han uttalande följande, att om sådana stora politiska partierna uppställda "veta" kandidater, skulle han själv uppställa sig som presidentkandidat. Om de "veta" sig något döljer," put den vilde evangelisten, "kommer jag att uppställa mig själv som presidentkandidat, och min plattform skall då bli: "At h-te med fuller". Landsbyden är bra roe, fortsatte "Billy", men det är städerna som alla äro på tok, och de ha nu för avsikt att söka styra hela landet."

Stor manspilla i inbördeskriget i Kina.

Två tusen soldater såges ha stupat utanför Peking.

Två tusen kineser hava satt livet till i de faktinärer, som äro rum vid Huangtsun, tio mil utanför Peking, sedan den 10 ds. Allting giver vid handen, att fejden mellan nationalarmén under general Peng Yu Hsiang och den förbundna hären under generalerna Wu Pei-Fu och Chang Tso-Lin är stadig i uppgång hellre än avtagande. "Utländske iakttagare, som vägat sig nära skaktinjen, har blivit utslagna från de enda tillgängliga uppgifterna rörande antalet fallna. Ingen officiell rapport är beaktad för Peking, och man hemlighälder, så gott sig göra later, alla detaljer. I föregående bataljer utanför Peking ha såväl kinesiska besättningar tilläts att upprätta baser på visst avstånd från skaktinjen, och många såväl kineser ha erhållit utmärkt värde i den nu pågående kraftmätningen. Enligt utländsk hjälpämhet, och som en följd därav ha många av de sårade omkommit i fullständig brist på vård. Diplomatkåren tillkännagiver, att en order har utfärdats av de förbundna generalerna, varigenom luftfartslinor huvudstaden inställs."

Portugisiska regeringen har från guvernören över Porto del Gaia i Azorens mottagit en protestskrivelse mot instrumtionen av amerikanska kapital i form av lån samt mot amerikanska köp av lokala företag. Ryska telegrafbyråer har meddelat att sovjetregeringen avslagit Nationernas förbunds inbjudan till deltagande i antingen dess avrättnings- eller ekonomiska konferenser. Orsaken till avslaget är det på schweiziskt område förövade mordet på M. Vorovsky år 1923.

Kommersialiseringen i Tyskland.

Tendensen i Tyskland går starkt i riktning mot statsdriftens överföring till den privata företagsformen. Så har som bekant i samband med Davoskonferensen genomförts ett skett med statsföretagarna för att sätta dessa i stånd att prestera de ökade kraven på god och säker förtäring av i järnvägarna placerat kapital. Så har också skett med de olika statsföretag av industriell art, som under kriget vuxit upp. Ett antal av dem har redan överflyttat i bolagsform, andra ha nedlagts i vänt på att finna köpare och sålunda helt tagas om hand av det privata initiativet. Även inom Berlins kommunala verk finnes samma tendens. Tidskriften refererar vidare vad en gammal beföringsinspektör, Osterroth, yttrar i tyska socialdemokratiska partiets årsbok för 1924 angående "Kommersialiseringen" (i stället för socialiseringen) av Kolgruvorna i Preussen genom en lag av år 1923. Det är en hård dom han faller över statsdriften som sådan. "Preussiska staten hade före och under kriget en verklig dominerande ställning inom kolindustrin. Staten ägde 54 kolgruvor med en årsproduktion av 25 mil. ton. Dessa gruvor hade en rent monopolartad ställning i fråga om järnmalmer. Men under den period av industriell expansion, som före kriget var så utmärkt för Tyskland, var så utmärkt för Tyskland."

Tendensen i Tyskland går starkt i riktning mot statsdriftens överföring till den privata företagsformen. Så har som bekant i samband med Davoskonferensen genomförts ett skett med statsföretagarna för att sätta dessa i stånd att prestera de ökade kraven på god och säker förtäring av i järnvägarna placerat kapital. Så har också skett med de olika statsföretag av industriell art, som under kriget vuxit upp. Ett antal av dem har redan överflyttat i bolagsform, andra ha nedlagts i vänt på att finna köpare och sålunda helt tagas om hand av det privata initiativet. Även inom Berlins kommunala verk finnes samma tendens. Tidskriften refererar vidare vad en gammal beföringsinspektör, Osterroth, yttrar i tyska socialdemokratiska partiets årsbok för 1924 angående "Kommersialiseringen" (i stället för socialiseringen) av Kolgruvorna i Preussen genom en lag av år 1923. Det är en hård dom han faller över statsdriften som sådan. "Preussiska staten hade före och under kriget en verklig dominerande ställning inom kolindustrin. Staten ägde 54 kolgruvor med en årsproduktion av 25 mil. ton. Dessa gruvor hade en rent monopolartad ställning i fråga om järnmalmer. Men under den period av industriell expansion, som före kriget var så utmärkt för Tyskland, var så utmärkt för Tyskland."

Bör en nationalbank etableras i Canada?

Bankerna säges under nuvarande system diktera landets finanspolitik.

Ett betydelsefullt förslag.

Privatmedlemmarnas dag i underhuset förliden vecka ägnades åt drifkraften av en resolution, som framhöll, att tiden var inne för upprättandet av ett nationellt bankväsen i Canada. Arbetsmedlemmer för Winnipeg North Centre J. S. Woodsworth, vilken framlade resolutionen, hoppades, att finansministern skulle gå in på att överlämna denna "att underhusets bank- och handelsutskott."

Representant J. A. Cross hade inga invändningar att göra; han yrkade blott, att vitsnen, som inkommit visste om bankväsen, ej skulle inkallas inför utskottet. Herr Woodsworth yrkade, att en skilda banker i Canada nätt en ställning, varifrån de praktiskt taget kunde diktera landets finanspolitik. Han framhöll de åt bankerna beviljade förtäringstillstånden. De utgiva valuta och kontrollera krediten. Genom med varandra förbundna direktörer äro de i stånd att öva kontroll över en mängd större och förmög självständiga handelskoncerner. Valuta, menade han, borde utgivas enbart av regeringen. Herr Woodsworth citerade sir Clifford Sifton, vilken under ett nyligen hållet val yrkade, att Canada närmade sig ett förhållande, där två eller tre banker kommit att behärska landets krediter. Säkerst vore, att Canada nåkades ett tillstånd av ytterlig centraliserat penningväsen. Federal myndighet bör vara den enda, som har rätt att göra eller förstå penningar. Icke desto mindre behöva Bankerna nu denna myndighet. Vidare ansåg han, att våra postparabanker borde utvecklas och moderniseras samt befinnas från ämbetsmannastämman. Provinparabankerna upphylla framgångsfullt i Ontario och Manitoba. "Dessa provinparabankar," sade herr Woodsworth, "borde erhålla fulla bankrättigheter." Han ansåg, att Federal Finance Act borde ändras för att bereda större möjligheter för kooperativ kredit. Ett dylikt system skulle göra det möjligt för producentorganisationer att erhålla förtäring på värdepapper liknande det som godkänns av bankerna. Herr Woodsworth sade sig önska se upprättandet av en centralbank enligt principerna för The Federal Reserve Board i Forenta Staterna. H. E. Spencer, progressiv medlem från Battle River, understödde resolutionen. Han sade, att nationalbankens var ett ämne, som diskuteras med ständigt stigande intresse. E. J. Garland, progressiv medlem från Bow River, sade, att det icke vore rättvist, att handelsinskränkning eller utvidgning i något samhälle skulle kontrolleras i Toronto eller Montreal av män, vilka begrundade sig med bankernas makt för enskild vinst. Det syntes honom förutsvärmat, att västerns jordbrukares uppgifter och behov skulle avgränsas av bankerna i Toronto. Herr Garland uttalande som sin övertygelse, att exploateringen av Albertas naturtillgångar blivit avbräckt på grund av detta missförhållande och emedan gätra Canadas utveckling haft större betydelse i österns bankriks öron.

Stresemann i härad mot Unden.

Stresemanns organ "Tägliche Rundschau" offentliggör följande uttalande, som tvilling tillkommit på information från Wilhelmstrassen: "Svenske utrikesministern Undens uttalanden rörande handelsförloppet i Genève kräver från tysk håll en komplettering. Unden har antytt att ändringen i svenska delegationens hållning berodde på den tyska delegationen. I motsats till detta måste på det bestämdaste konstateras, att den tyska delegationens hållning i Genève äro som omvar, och att de svenska delegeraderna följande hållning på det högsta överraskade de tyska delegeraderna. Den tyska delegationen hade före det besök, som svenska utrikesministern avlade hos den för detta ämne meddelande om sin förändrade hållning, icke haft den ringaste kännedom om en dylik avsikt. Vad beträffar förhandlingarna om ett utbyte av rådsplatser, så är genom det tyska delegationens redogörelse tillräckligt ådagalagt, huru det verkliga händelseförloppet varit. Tyskland har framhållit, att Sverige offer till förmån för Polen icke skulle vara till någon nytta, och att det icke skulle vara acceptabelt för den allmänna opinionen i Tyskland. I anslutning därtill har då på det uppseendet framkommit, att två makter skulle avstå från sina platser i rådet."

Skall kejsar Wilhelm flytta till Schweiz?

Enligt telegram från Genève påstås det med bestämdhet i Lugano, att ett telegram från Casarattala genom mellanhand sänts till kejsar Wilhelm, vilken lär ha för avsikt att besöka sig där, om han får tillstånd att göra så. De schweiziska myndigheterna ha ännu icke uttalat sig i frågan, hurvida de ämnas tolerera, att det i Tessin uppstår en hel koloni med tyska furstar. Ektronpressen har för flera månader hyrt en villa strax tillfärs Locarno, och i närheten därav bör sedan flera år tillbaka prins Friedrich von Hohenzollern med sin familj.

Borah väntas bli presidentkandidat.

Två betydande politiska konjunkturer, av vilka den ena kan hava födelsiga verkningar, äro följande av Coolidgeförvaltingens nederlag vid statens Illinois primärval. Den ena konjunkturen är befastnad av statsens val av Borah för nominationen till republikansk presidentkandidat 1928. Den andra är försvinnandet av guvernör Len Small såsom en makt i mer eller mindre republikanska kretsar. Borahs uppdrag har nära sammanhang med det nederlag, som tillfogats (Forts. å sid. 4)

Skall kejsar Wilhelm flytta till Schweiz?

Enligt telegram från Genève påstås det med bestämdhet i Lugano, att ett telegram från Casarattala genom mellanhand sänts till kejsar Wilhelm, vilken lär ha för avsikt att besöka sig där, om han får tillstånd att göra så. De schweiziska myndigheterna ha ännu icke uttalat sig i frågan, hurvida de ämnas tolerera, att det i Tessin uppstår en hel koloni med tyska furstar. Ektronpressen har för flera månader hyrt en villa strax tillfärs Locarno, och i närheten därav bör sedan flera år tillbaka prins Friedrich von Hohenzollern med sin familj.

Borah väntas bli presidentkandidat.

Två betydande politiska konjunkturer, av vilka den ena kan hava födelsiga verkningar, äro följande av Coolidgeförvaltingens nederlag vid statens Illinois primärval. Den ena konjunkturen är befastnad av statsens val av Borah för nominationen till republikansk presidentkandidat 1928. Den andra är försvinnandet av guvernör Len Small såsom en makt i mer eller mindre republikanska kretsar. Borahs uppdrag har nära sammanhang med det nederlag, som tillfogats (Forts. å sid. 4)

Skall kejsar Wilhelm flytta till Schweiz?

Enligt telegram från Genève påstås det med bestämdhet i Lugano, att ett telegram från Casarattala genom mellanhand sänts till kejsar Wilhelm, vilken lär ha för avsikt att besöka sig där, om han får tillstånd att göra så. De schweiziska myndigheterna ha ännu icke uttalat sig i frågan, hurvida de ämnas tolerera, att det i Tessin uppstår en hel koloni med tyska furstar. Ektronpressen har för flera månader hyrt en villa strax tillfärs Locarno, och i närheten därav bör sedan flera år tillbaka prins Friedrich von Hohenzollern med sin familj.

Skall kejsar Wilhelm flytta till Schweiz?

Enligt telegram från Genève påstås det med bestämdhet i Lugano, att ett telegram från Casarattala genom mellanhand sänts till kejsar Wilhelm, vilken lär ha för avsikt att besöka sig där, om han får tillstånd att göra så. De schweiziska myndigheterna ha ännu icke uttalat sig i frågan, hurvida de ämnas tolerera, att det i Tessin uppstår en hel koloni med tyska furstar. Ektronpressen har för flera månader hyrt en villa strax tillfärs Locarno, och i närheten därav bör sedan flera år tillbaka prins Friedrich von Hohenzollern med sin familj.